

УДК 340.15(363.4)

Яна Володимирівна МІРКЕВИЧ,

курсант групи Ф1-105 ХНУВС

Науковий керівник: доцент кафедри теорії та історії держави і права факультету № 1 ХНУВС кандидат юридичних наук, доцент Сапєйко Л. В.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ЖІНОК ЗА САЛІЧНОЮ ПРАВДОЮ

Салічна правда як основний закон салічних франків від VI до IX століть, містить чимало правових положень, які мають на меті убезпечити жінку від різного роду неправомірних дій. Покаранням за злочини проти жінок, за загальним правилом, був штраф, розмір якого визначався в залежності від тяжкості скоєного та статусу жінки. Штраф сплачувався в солідах – золотих монетах. В цілях досліджуваної теми відзначимо, що за 2 соліди можна було придбати, наприклад, щит зі списом, а за 3 соліди – корову або кобилицю.

В першу чергу в Салічному законі передбачається відповідальність за викрадення вільної жінки. Згідно титулу XIII, якщо три людини викрадуть вільну дівчину, вони зобов'язані сплатити 30 солідів кожний. При наявності у викрадачів під час скоєння злочину зброї (стріл) штраф зростає у три рази. У разі викрадення жінки однією людиною штраф становив 63 соліди. Якщо викрадена дівчина знаходилася під покровительством короля, штраф також обчислювався у 63 соліди.

У разі, коли вільна жінка була викрадена королівським рабом або напіввільним литом, застосовувалося найсуворіше покарання – смертна кара. Поряд із цим, якщо вільна дівчина добровільно йшла за рабом, вона втрачала свою свободу, тобто потрапляла в рабство й отримувала статус невільної.

Під особливим захистом закону перебували дівчата-наречені. Якщо хтось викрадав чужу наречену та укладав з нею шлюб, присуджувалася до сплати 63 солідів. Разом з тим, винна особа і нареченому дівчини мала сплатити компенсацію у розмірі 15 солідів.

Більш тяжким злочином вважався напад на заручену дівчину та її зґвалтування. Такі дії тягли для злочинця відповідальність у вигляді штрафу у 200 солідів.

До тяжких злочинів відносився також напад скопом на вільну жінку або дівчину в дорозі чи в будь-якому іншому місці та запліднювання їй насильства. Всі, хто приймав участь у насильстві, присуджувалися до сплати 200 солідів кожний. В разі, якщо в цьому скопі були такі особи, які не знали про вчинення насильницьких дій, однак були там присутні, з кожного з них стягувалося по 45 солідів.

Викрадення заміжньої жінки від живого чоловіка прирівнювалося до вбивства вільної людини та каралося штрафом у 200 солідів.

За викрадення рабинь також передбачався чималий штраф, який мав бути сплачений її господарю. Загальний штраф за викрадення рабині становив 35 солідів. Якщо ж рабину відносилося до хазяйської челяді, слід було сплатити 35 солідів в якості вартості викраденого, і, крім того, ще додатково 35 солідів. Остання сума, скоріш за все, сплачувалася як моральна компенсація за викрадення чужого цінного майна.

Окремо в Салічній правді був встановлений титул XXV щодо перелюбства. В цьому розділі передбачалися покарання як за перелюбство з вільними жінками, так і з рабинями.

Салічна правда встановлює відповідальність і за інші протиправні дії щодо жінок, про них йдеться в титулі XX. Так, якщо який-небудь вільний чоловік схопить вільну жінку за руку, кисть або за палець, присуджується до сплати 15 солідів. А, якщо стисне кисть, має сплатити 30 солідів. Якщо він схопить жінку рукою вище ліктя, штраф обчислюється у 35 солідів. Пошкодження грудей жінки тягнуло штраф у 45 солідів.

В Салічній правді відсутні спеціальні норми, які б встановлювали відповідальність за вбивство жінки. Однак, можна припустити, що така дія каралася у відповідності до загальних положень про вбивство вільної людини, тобто штрафом у 200 солідів. За вбивство ж рабині, очевидно, наставала відповідальність, передбачена титулом XXXV.

Отже, не дивлячись на патріархальність франкського суспільства, та різний соціальний статус жінки в ньому, кожен хто посягав на її права та свободи, мусив нести відповідальність у вигляді сплати значного штрафу, розмір якого визначався Салічною правдою, або навіть смертної кари.

Одержано 17.04.2018



ПРЕДСТАВНИКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

УДК 140.12

Дмитро Євгенович КРИВИЦЬКИЙ,

студент групи Ібюф17 Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: доцент кафедри філософії права та юридичної логіки НАВС кандидат філософських наук Антіпова О. П.

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ЮРИСПРУДЕНЦІЇ: ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВИЙ ВИМІР

Комп'ютерні технології допомагають людству розвиватися та пізнавати світ завдяки науковим відкриттям. Аналіз сучасних досягнень у процесі розвитку людства засвідчує, що найважливішим і найголовнішим витвором людського розуму є штучний інтелект. Ідеться про здатність автоматичних систем формалізувати та виявляти властивості, асоційовані з поведінкою людини. В умовах становлення інформаційного суспільства цей феномен став усвідомлюватися не стільки